

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om idrottsutbildningscentrer med statsandel

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att en lag om idrottsutbildningscentrer med statsandel skall stiftas. Samtidigt föreslås att lagen om statsbidrag åt idrottsinstitut jämte ändringar skall upphävas.

Idrottsutbildningscentren kan vara riksomfattande eller regionala. De regionala centren täcker ett visst verksamhetsområde som fastställs särskilt.

Förenklingen av statsandelssystemet genom en övergång från ett utgiftsbaserat statsbidragssystem till ett system som grundar sig på kalkyler är en central del av reformen. Beslutanderätten i viktiga frågor som gäller instituten överförs till huvudmännen för instituten.

För att antalet nivåer inom centralförvaltningen skall minska föreslås det att idrottsutbildningscentren i sin helhet skall lyda under undervisningsministeriet. På detta sätt kan de också knytas närmare den riksomfattande idrottspolitiken.

Enligt propositionen gäller angående den yrkesutbildning som ordnas vid idrottsutbildningscentren i tillämpliga delar vad som stadgas i lagen om yrkesläroanstalter. Angående de studiesociala förmånerna för studerandena inom yrkesutbildningen gäller i tillämpliga delar vad som stadgas i lagen om studiesociala förmåner för yrkesläroanstalternas elever.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 1993.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sida		Sida
PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1	3. Propositionens verkningar i fråga om orga- nisation och personal	6
ALLMÄN MOTIVERING.....	3	4. Propositionens ekonomiska verkningar	6
1. Nuläget och de föreslagna ändringarna ...	3	DETALJMOTIVERING	7
1.1. Lagstiftning	3	1. Motivering till lagförslaget	7
1.2. Institutet och undervisningen vid dem ..	3	2. Närmare stadganden och bestämmelser ...	12
1.3. Det nuvarande statsandelssystemet	4	3. Ikraftträdande	12
1.4. De föreslagna ändringarna	4		
2. Ärendets beredning	5		

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläget och de föreslagna ändringarna

1.1. Lagstiftning

Om statsbidrag till idrottsinstitut stadgas genom lagen (946/78) och förordningen (27/79) om statsbidrag åt idrottsinstitut.

Stadganden om studiesociala förmåner inom yrkesutbildningen fogades till lagen om statsbidrag åt idrottsinstitut år 1988 och kompletterades år 1990. År 1989 ändrades en del stadganden om idrottsinstitutens förvaltning och villkoren för verksamheten samt förenklades stadgandena om statsbidrag till vissa delar.

1.2. Instituterna och undervisningen vid dem

För närvarande finns det tolv sådana idrottsinstitut som avses i lagen om statsbidrag åt idrottsinstitut. Undervisningsministeriet har dessutom beviljat en del idrottsinstitut verksamhetsunderstöd enligt prövning. År 1991 betalades statsbidrag enligt prövning till fem institut, av vilka fyra är regionala idrottsinstitut av det nya slaget.

Grundläggande yrkesutbildning ges vid fem idrottsinstitut som får lagstadgat statsbidrag

(Lapin urheiluoipisto, Pajulahden urheiluoipisto, Solvalla idrottsinstitut, Suomen urheiluoipisto och Suomen Ratsastusopisto). År 1990 var antalet studerande inom yrkesutbildningen sammanlagt 312.

Inemot 58 000 personer deltog år 1990 i kurser vid de idrottsinstitut som omfattas av statsbidraget. Sammanlagt ordnades ca 2 100 kurser. Kurserna omfattade sammanlagt 411 000 dygn av vilka 310 300, dvs. 77,5 %, berättigade till statsbidrag. Antalet kursdygn var inom yrkesutbildningen 57 300 och inom den övriga utbildningen 253 000.

Vid de institut som får statsunderstöd enligt prövning ordnades sammanlagt 1 013 kurser år 1990. I kurserna deltog 40 411 personer. Det sammanlagda antalet kursdagar var 100 868, av vilka 59 650 berättigade till statsbidrag.

Fyra idrottsinstitut, dvs. Kuortaneen urheiluoipisto, Pajulahden urheiluoipisto, Suomen urheiluoipisto och Vuokatin urheiluoipisto, är inom sin speciella bransch riksomfattande träningscentrer. Verksamheten vid träningscentren utvecklas som en del av strategin inom tävlings- och toppidrotten.

I tabell 1 redogörs för utvecklingen beträffande antalet kursdygn och kursdagar som berättigar till statsbidrag och andra kursdygn och -dagar vid instituten åren 1985—91.

Tabell 1 Kursdygnen och kursdagarna vid idrottsinstituterna åren 1985—91 (siffrorna för 1991 baserar sig på verksamhetsplanerna)

Institut som omfattas av		Institut som får statsunderstöd enligt prövning						
Kursdygn med statsbidrag	Yrkes- utb.	Övrigt	Sammanlagt	Andelen i % av kursdygnen med statsbidrag	Antalet kursdagar med statsbidrag	Övrigt	Sammanlagt	
1985	247 000	...	77 000	324 000	76	6 055	28 073	34 128
1986	234 000	...	92 000	326 000	71,5	42 721	20 636	63 357
1987	257 000	...	89 000	346 000	74	43 370	25 704	69 074
1988	226 000	32 000	100 000	358 000	72,1	44 202	33 328	77 530
1989	235 000	54 000	88 000	377 000	76,7	47 832	26 613	74 445
1990	253 000	57 300	100 700	411 000	75,5	59 650	41 218	100 868
1991	253 000	65 000	102 000	420 000	75,7

Vid de idrottsinstitut som omfattas av det lagstadgade statsbidraget finns 369,5 lärar- och andra tjänster som berättigar och 102 tjänster som inte berättigar till statsbidrag. Antalet

rektorer och lärare i huvudsyssla är 65, dvs. i genomsnitt 5,4 lärare per institut. Antalet sådana befattningar som inte innehas av undervisningspersonal och som berättigar till

statsbidrag är 304,5. Vid de institut som får statsunderstöd enligt prövning är antalet befattningar som berättigar till understöd sammanlagt 12,5.

1.3. Det nuvarande statsandelssystemet

De idrottsinstitut som omfattas av lagen om statsbidrag åt idrottsinstitut får statsbidrag till 80 % av de verkliga utgifter som inte hänförs till yrkesutbildningen och som nämns i lagens 4 §. För kostnaderna för yrkesutbildningen har instituten sedan den 1 augusti 1988 fått statsbidrag enligt lagen om finansiering av yrkesläroanstalter (494/83).

För anskaffning, grundlig förbättring eller omorganisering av lokaler som är nödvändiga för idrottsinstitutens verksamhet beviljas byggnadsunderstöd enligt prövning inom ramen för det anslag som i statsbudgeten beviljats för detta ändamål. Byggnadsunderstödet kan uppgå till högst 80 % av de godtagbara byggnads-

kostnaderna. I praktiken har understödsnivån varierat mellan 50 och 70 %. På den del av byggnadskostnaderna för vilken ersättning inte har betalats i form av byggnadsunderstöd beräknas en kapitalersättning enligt statsrådets beslut (644/77). År 1989 var beloppet av kapitalersättningar för de fastställda anskaffningsvärdena ca 6,5 milj. mk och statsbidraget för dessa 5,2 milj. mk. Hyresvärdet omfattade härvid 131 byggnader.

Verksamheten vid de institut som får statsunderstöd enligt prövning har stötts inom ramen för anslaget i statsbudgeten. Instituterna har kunnat få statsunderstöd för grundande av idrottsanläggningar av det anslag för grundande av idrottsanläggningar som finns i statsbudgeten, om projektet har varit nödvändigt också från det kommunala idrottsväsendets synpunkt.

Anslagen för statsbidrag för idrottsinstitutens verksamhet har från år 1985 till år 1991 ökat på följande sätt (tabell 2):

Tabell 2 Statsbidragen till idrottsinstituterna åren 1985—91 enligt statens bokslut

	Lagstadgade idrottsinstitut			Institut med statsunderstöd enligt prövning			
	Verksamhet Mmk	Byggande Mmk	Sammanlagt Mmk	Verksamhet Mmk	Byggande Mmk	Understöd	Lån
1985	40,5	15,1	55,6	1,5	—	—	—
1986	46,1	9,0	55,1	1,5	—	—	0,077
1987	49,6	15,0	64,6	1,3	0,231	—	0,161
1988	54,8	19,7	74,5	1,5	—	—	—
1989	56,0	12,5	68,5	1,7	—	—	—
1990	64,6	12,0	76,6	2,0	—	—	—
1991	69,6(TMA)	14,0(TMA)	83,6(TMA)	2,4	—	—	—

1.4. De föreslagna ändringarna

Det föreslås att benämningen idrottsinstitut ändras till idrottsutbildningscenter. Instituterna kan dock fortfarande använda sina nuvarande namn om de så önskar. Om namnet bestäms i tillståndet att hålla ett institut.

Enligt förslaget skall lagen också innehålla en möjlighet att inrätta regionala idrottsutbildningscenter. Ett regionalt idrottsutbildningscenter kan ordna kortare utbildnings- och träningsverksamhet som täcker behovet inom dess geografiska verkningsområde. Verksamhetsområdet bestäms i tillståndet att hålla institutet.

Det föreslås att idrottsutbildningscentren i

sin helhet skall lyda under undervisningsministeriet. Härigenom blir de också i högre grad en del av den riksomfattande idrottspolitiken. Samtidigt kan antalet nivåer i förvaltningen minskas och en upprepad behandling av ärenden undvikas.

Det föreslås att beslutanderätten i ett flertal ärenden överförs till läroanstalterna. Sådana ärenden är bl.a. beslut om instruktionen, godkännandet av verksamhetsplanen samt ärenden som gäller nya befattningar, ändring av benämningar och löner. Vid förvaltningen av idrottsutbildningscentren frångås således till stor del de nuvarande underställnings- och tillståndsförfarandena. Eftersom idrottsutbildningscentren är privata läroanstalter, måste dock fort-

farande genom lag stadgas om förvaltningen vad gäller direktionen.

Granskningsarbetet inom statsförvaltningen kommer att minska väsentligt i framtiden på grund av att statsandelssystemet ändras till ett system som baserar sig på kalkyler. En del ärenden, såsom t.ex. besluten om nybörjarplatser inom yrkesutbildningen, har överförts från utbildningsstyrelsen till undervisningsministeriets och länsstyrelsernas kompetens. I framtiden kommer styrningen av verksamheten vid och förvaltningen av idrottsutbildningscentren att medföra betydligt mindre arbete inom statsförvaltningen än för närvarande.

Förenklandet av systemet med statsandel för driftskostnaderna genom en övergång från ett utgiftsbaserat statsandelssystem till ett system som grundar sig på kalkyler utgör en central del av reformen. Som grund för statsandelen för driftskostnader används ett jämförelsetal som beskriver verksamhetens omfattning, dvs. i fråga om riksomfattande idrottsutbildningscentrer ett studerandedygn och i fråga om regionala idrottsutbildningscentrer en studerandedag, samt enhetspriser som fastställs för dessa. Ett studerandedygn (för närvarande kursdygn) definieras i propositionen som en studerandes studier under ett dygn vid ett riksomfattande idrottsutbildningscenter. Med en studerandedag avses åter deltagande i minst fyra undervisningstimmar vid ett regionalt idrottsutbildningscenter.

Enhetspriset för ett studerandedygn bestäms skilt för yrkesutbildningen och den övriga utbildningen. Enhetspriset för ett studerandedygn bestäms vart fjärde år på basis av de faktiska genomsnittliga kostnaderna föregående år samt förändringarna i den uppskattade kostnadsnivån och i verksamhetens art och omfattning under det pågående året och det inkommande året. Under övriga år bestäms enhetspriset genom korrigering av enhetspriset för det föregående året så, att förändringarna i verksamhetens art och omfattning samt i kostnadsnivån beaktas.

Enhetspriset för en studerandedag fastställs årligen inom ramen för det anslag som finns i statsbudgeten. Det kan dock vara högst 50 % av enhetspriset för ett studerandedygn inom annan utbildning än yrkesutbildning.

I det system som baserar sig på kalkyler är beloppet av statsandel till varje läroanstalt beroende av antalet prestationer. Avsikten är att för idrottsutbildningscentren årligen inom

ramen för statsbudgeten på förhand fastställa det maximala antalet prestationer som utgör beräkningsgrund för statsandelen.

Övergången till ett statsandelssystem som baserar sig på kalkyler medför förändringar i fördelningen av statsandelen mellan de idrottsinstitut som får lagstadgad statsandel jämfört med det nuvarande systemet, som baserar sig på de faktiska utgifterna. Avsikten är att verkningarna av övergången till systemet med kalkylerad statsandel vid dessa läroanstalter skall utjämnas under fem års tid, dvs. till utgången av 1997, genom extra understöd enligt prövning. Också efter denna övergångsperiod stöds genom systemet med extra understöd sådan verksamhet vid instituten som beror på ett instituts speciella karaktär, t.ex. verksamhet som träningscenter.

I propositionen föreslås en övergång till ett system där anläggningsprojekt vid de riksomfattande idrottsutbildningscentren stöds genom understöd enligt prövning, som utvidgas till att omfatta också första inredning samt andra anskaffningar av inventarier och läromedel som utgör funktionella helheter och vilkas anskaffningspris är högt. Det föreslås att systemet med hyresvärden upphävs så, att kapitalersättning betalas enligt det ovannämnda statsrådsbeslutet under tio år efter anskaffning eller grundlig renovering av en byggnad. De anslag som på årsnivå frigörs på grund av upphävandet av hyresvärdessystemet överförs till anslaget för understöd för anläggningskostnader.

2. Ärendets beredning

Undervisningsministeriet tillsatte den 8 mars 1990 en arbetsgrupp för att bereda de ändringar som närmast på grund av behovet av revidering av statsandelssystemet behövs i lagstiftningen om idrottsinstitut. Arbetsgruppen färdigställde den 28 februari 1991 sin promemoria (OPM 1991:14). I den finns bl.a. förslag till ett statsandelssystem som baserar sig på kalkyler. Denna proposition baserar sig på arbetsgruppens arbete.

Undervisningsministeriet har fått utlåtande om arbetsgruppens promemoria bl.a. av finansministeriet, utbildningsstyrelsen, Urheiluoipiston yhdistys r.y. och idrottsinstitutet. Utlåtande om lagförslaget har fått av de nuvarande idrottsinstitutet och av de regionala idrotts-

institutet samt av statens idrottsråd (mandatperiod 1.2.1990—22.8.1991) och statens idrottsråd (mandatperiod fr.o.m. 23.8.1991).

3. Propositionens verkningar i fråga om organisation och personal

Enligt lagen om statsbidrag åt idrottsinstitut är utbildningsstyrelsen statsbidragsmyndighet i ärenden som gäller idrottsinstitut. Avsikten är att utveckla utbildningsstyrelsen till ett sakkunnigt ämbetsverk i fråga om utbildning. Dess administrativa uppgifter skall minska väsentligt. Vid undervisningsministeriet behandlas de frågor som gäller idrottsinstitutet av idrotts- och ungdomsavdelningen, som samarbetar med skolavdelningen i yrkesutbildningsfrågor.

Enligt förslaget överförs statsförvaltningen i fråga om idrottsutbildningscentren i sin helhet till undervisningsministeriet. Detta rationaliserar förvaltningen och minskar överlappande verksamhet. I samma riktning verkar också den föreslagna överföringen av beslutanderätten i fråga om verksamhet och ekonomi på läroanstalterna.

4. Propositionens ekonomiska verkningar

Det föreslagna statsbidragssystemet ökar statens utgifter med allt som allt ca 1,3 milj. mk år 1993 för de nuvarande lagstadgade idrotts-

institutens del. Ökningen beror närmast på pensionslösningen för personalen.

På grund av att kostnaderna för personalens pensionsförsäkring inräknas i utgiftsbasen för en prestation och således i de utgifter som berättigar till statsandel kommer behovet av anslag för de riksomfattande idrottsutbildningscentren att öka med sammanlagt ca 9,8 milj. mk. Nettoökningen är dock endast ca 0,8 milj. mk av detta, eftersom läroanstalterna i pensionsförsäkringspremier skulle betala 25 % av sina lönekostnader till statskontorets moment 12.39.07. Därför bör i stället till anslaget för statsandel åt idrottsutbildningscentrer under moment 29.91.52 överföras 9 milj. mk av de allmänna budgetmedlen. Den föreslagna pensionsreformen kommer således i sin helhet att medföra en anslagsökning om knappt en miljon mark för staten år 1993. Allt eftersom personalen vid institutet byts ut, minskar kostnaderna för pensionsförsäkringspremierna, om förhållandet mellan avgifterna enligt lagen om pension för arbetstagare (395/61) och lagen om statens pensioner (280/66) förblir oförändrat.

De anslag som årligen frigörs på grund av upphävandet av hyresvärdessystemet överförs till anslaget för understöd för anläggningskostnader. De anslag som reserveras för byggande ökar varje år lika mycket som beloppet av statsandelen för kapitalersättningar för hyresvärde minskar.

I tabell 3 redogörs för verkningarna av förslagen på kostnadsfördelningen mellan läroanstalterna och staten år 1993, beräknat enligt kostnadsnivån år 1991.

Tabell 3 Uppskattning av förslagets verkningar på kostnadsfördelningen mellan läroanstalterna och staten år 1993, beräknat enligt prisnivån år 1991 (Mmk)

Förklaring	Staten			Institutet		
	I dag	Lagförslaget	Förändring Milj. mk	I dag	Lagförslaget	Förändring Mmk
DRIFTSKOSTNADER						
Driftsutgifter som hänföra sig till institutets verksamhet	65,5	64,0	—1,5	66,0	67,5	+1,5
Första inredning	1,5	—	—1,5	0,4	0,4	
Förändring i pensionssystemet SMPL/StPL ^{x)} ..	9,0	7,4	—1,6	2,3	3,9	+1,6
APL	—	2,4	+2,4	3,7	1,3	—2,4
Extra understöd för verksamheten	—	1,5	+1,5	2,0	—	—2,0
SAMMANLAGT	76,0	75,3	—0,7	74,4	73,1	—1,3

^{x)} anslaget från statskontorets moment

Förklaring	Staten			Instituten		
	I dag	Lagförslaget	Förändring Mmk	I dag	Lagförslaget	Förändring Mmk
ANLÄGGNINGSKOSTNADER						
Första inredning		1,5	+1,5	0,4	0,4	
Kapitalersättningar för hyresvärdeslokaler/år -92	5,7	4,8	-0,9	1,4	2,3	+0,9
Extra anslag som överförs till byggnadsunderstöd .		0,9	+0,9	0,9		-0,9
SAMMANLAGT	5,7	7,2	+1,5	2,7	2,7	0

Avsikten med reformen är inte att väsentligt ändra på kostnadsfördelningen mellan staten och de institut som omfattas av den gällande lagen. En ändring av lagen så att den omfattar också regionala idrottsutbildningscenter med-

för i sig ingen ökning av statens kostnader, eftersom statsandelen till dessa läroanstalter fastställs årligen inom ramen för anslaget i statsbudgeten.

DETALJMOTIVERING

1. Motivering till lagförslaget

1. kap. Allmänna stadganden

1 §. *Idrottsutbildningscentrens uppgifter.* Idrottsinstitutet har inrättats uttryckligen för att ge utbildning inom idrottens område. Därför bör den verksamhet vid idrottsutbildningscentren som berättigar till statsandel främst inriktas på undervisning i gymnastik och idrott samt annan utbildnings- och träningsverksamhet inom idrott och motion. Allmänbildande undervisning och undervisning i samhällskunskap kunde ordnas närmast i kompletterande syfte.

Idrottsutbildningscentren är enligt förslaget antingen riksomfattande eller regionala. De regionala centren fungerar som utbildnings- och träningscenter inom ett geografiskt verksamhetsområde som fastställs särskilt i tillstånden att hålla centren. De regionala idrottsutbildningscentren kan för lokala och regionala behov ordna kortvarigare utbildnings- och kursverksamhet än de riksomfattande centren.

De riksomfattande idrottsutbildningscentren kunde ordna grundläggande yrkesutbildning och utbildning i form av påbyggnadslinjer i enlighet med de riksomfattande planerna samt

också annan yrkesinriktad vuxenutbildning. Genom att det blir möjligt att vid de riksomfattande idrottsutbildningscentren ordna utbildning i form av påbyggnadslinjer försätts alla läroanstalter som ordnar yrkesinriktad vuxenutbildning i samma ställning vad gäller ordnandet av verksamheten och finansieringen.

Vid ordnandet och finansieringen av den yrkesinriktade vuxenutbildningen följs ett principbeslut av statsrådet om utvecklingslinjerna för den yrkesinriktade vuxenutbildningen från år 1987 och ett beslut från år 1988 om finansiering av denna utbildning. Enligt dessa beslut är personalutbildningen inte sådan verksamhet som berättigar till statsbidrag vid de läroanstalter som får statsbidrag. Läroanstalterna kan dock ordna denna utbildning i form av avgiftsbelagd service. Kostnaderna för den betalas av den som beställt utbildningen. Förutom yrkesinriktad personalutbildning kan idrottsutbildningscentren också ordna annan avgiftsbelagd service.

Många idrottsinstitut främjar den lokala motionsidrotten eller föreningsverksamheten t.ex. genom att tillhandahålla lokaler och redskap för grundskolans och daghemmens idrottsverksamhet, hyra ut lokaler och spelutrustning för

idrottsföreningarnas verksamhet, ordna konditionssalsverksamhet eller stå till tjänst med handledd gymnastik och annan motion i form av kvällskurser. Denna slag av verksamhet hör nära ihop med institutens verksamhetsidé. Den skall dock inte betraktas som kursverksamhet som berättigar till statsandel.

2. kap. Huvudman

2 §. *Tillstånd.* Huvudmannen för ett idrottsutbildningscenter kan enligt förslaget vara ett registrerat finskt samfund eller en registrerad finsk stiftelse. Det nuvarande anläggningstillståndet ersätts med ett tillstånd att hålla ett idrottsutbildningscenter. I tillståndet bestäms bl.a. om ett idrottsutbildningscenters namn, undervisningsspråk, om det är ett regionalt eller riksomfattande center samt, i fråga om regionala center, dess geografiska verksamhetsområde. Tillstånd beviljas av statsrådet. Statsrådet kan återkalla tillståndet om förändringar i utbildningsbehovet förutsätter detta. Undervisningsministeriet skall besluta om ändring av tillståndet, dock med beaktande endast av väsentliga ändringar. Om tillståndet stadgas närmare genom förordning.

3 kap. Personal och förvaltning

3 §. *Instruktion.* Ett idrottsutbildningscenter skall enligt förslaget ha en instruktion, där det föreskrivs om de allmänna grunderna för centrets verksamhet, förvaltning och övriga frågor på det sätt som stadgas genom förordning. Centrets direktion skall godkänna instruktionen, som inte längre behöver fastställas av en statlig myndighet.

4 §. *Direktion.* Huvudmannen för ett idrottsutbildningscenter skall enligt förslaget tillsätta en direktion för centret. Direktionen skall svara för verksamheten vid läroanstalten och sköta uppgifter som gäller främjande av och tillsyn över undervisningen och den övriga verksamheten samt förvaltning. Också huvudmannens styrelse kan fungera som direktion. Om direktionens uppgifter stadgas mera ingående genom förordning. Dessutom finns bestämmelser om dem i instruktionen.

5 §. *Personal.* Vid ett idrottsutbildningscenter skall enligt förslaget finnas en rektor samt ett behövligt antal undervisnings- och övrig perso-

nal. Det föreslås att om behörighetsvillkoren för undervisningspersonalen skall stadgas genom förordning. Undervisningsministeriet får rätt att bevilja dispens.

6 §. *Lärarkår.* Enligt förslaget bildar vid ett idrottsutbildningscenter som ger yrkesutbildning rektorn och undervisningspersonalen i huvudsyssla lärarkåren, som har till uppgift att planera och främja undervisningen och den övriga verksamheten vid läroanstalten. Närmare stadganden om lärarkårens uppgifter utfärdas genom förordning.

4 kap. Undervisning och studerande

7 §. *Arbetstid.* Enligt förslaget är arbetsåret vid ett idrottsutbildningscenter ett kalenderår. Undervisningen skall omfatta minst 38 arbetsveckor per år. I praktiken bedrivs verksamheten vid de flesta instituten i dag året runt.

Avsikten är att genom förordning stadga mera ingående om utbildningen och om kursernas minimilängder. Det stadgas att en kurs vid ett riksomfattande idrottsutbildningscenter skall omfatta minst femton undervisningstimmar liksom enligt den gällande förordningen om statsbidrag åt idrottsinstitut. Vid ett regionalt idrottsutbildningscenter skall en kurs omfatta minst fyra undervisningstimmar per vardag, lördagar och söndagar dock minst sex undervisningstimmar. På detta sätt kan det lokala och regionala behovet av kortare kurser tillfredsställas.

En del av undervisningen vid idrottsutbildningscentren kan ordnas som distansundervisning. Vid distansundervisningen kan vuxenstuderandens livssituation beaktas i undervisningsarrangemangen och sådana undervisningsmetoder användas som lämpar sig för de uppställda målen. Bäst lämpar sig distansundervisningen för yrkesinriktad vuxenutbildning som syftar till avläggande av examen och för annan yrkesinriktad vuxenutbildning. Distansundervisningen ökar inte de totala kostnaderna för utbildningen. Kostnaderna för datakommunikation ökar visserligen, men i stället minskar kostnaderna på grund av att antalet undervisningstimmar minskar och kostnaderna för inkvartering av studerande under distansundervisningsperioderna faller bort.

8 §. *Yrkesutbildning.* Grundläggande yrkesutbildning ordnas i dag vid fem idrottsinstitut. I framtiden kommer troligen betydelsen av denna utbildning ytterligare att öka i institu-

tens verksamhet. Strukturen hos och dimensioneringen av yrkesutbildningen har tidigare definierats i de utvecklingsprogram som gäller den yrkesutbildning som är underställd skolstyrelsen och, sedan 1991, i planen för utvecklande av utbildningen och den forskning som bedrivs i högskolorna, samt i de beslut som undervisningsministeriet har fattat med stöd av den. Vid ordnandet av yrkesutbildningen i idrottsinstituten har samma principer följts som också annars inom yrkesutbildningen.

I paragrafen föreslås att den grundläggande yrkesutbildning och tilläggsutbildning som ges vid idrottsutbildningscentren skall bindas till lagen om yrkesläroanstalter (487/87). Stadgandena i den nämnda lagen skall i synnerhet tillämpas när det är fråga om grunderna för ordnandet av undervisningen, utbildningens längd, fastställandet av grunderna för läroplanen, intagningen av studerande samt studerandenas skyldigheter, dimensionering av yrkesutbildningen samt högskolebehörighet. Finansieringen av utbildningen skall dock fortfarande bestämmas enligt stadgandena om idrottsutbildningscentrer.

5 kap. Statsandel för driftskostander

9 §. *Statsandelens belopp.* I paragrafen stadgas om hur statsandelen till ett idrottsutbildningscenter bestäms. Det föreslås att statsandelens belopp i fråga om annan utbildning än yrkesutbildning skall uppgå till 65 % av det kalkylerade markbelopp som utgör grund för statsandelen. Statsbidragsprocenten till de nuvarande idrottsinstituten sjunker med femton procentenheter på grund av att utgiftsbasen breddas samt på grund av att ett system med extra understöd enligt prövning införs.

Statsandelen för yrkesutbildning skall i tillämpliga delar bestämmas på basis av den föreslagna lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och enligt bärkraftsklasserna för elevernas hemkommuner.

10 §. *Studerandedygn och studerandedag.* Den prestation som uttrycker omfattningen av den verksamhet vid ett riksomfattande idrottsutbildningscenter som berättigar till statsandel är ett studerandedygn, med vilket avses en studerandes studier under ett dygn vid ett idrottsutbildningscenter. Vid de regionala idrottsutbildningscentren är prestationen en studerandedag. Angående omräkning av distans-

undervisning i kalkylerade studerandedygn och studerandedagar bestäms särskilt genom undervisningsministeriets beslut.

Verksamheten vid de flesta av de nuvarande idrottsinstituten kan anges i studerandedygn. Undantag är bl.a. den del av verksamheten vid träningscentren som inte ordnas i form av kurser, dvs. närmast individuell träning av toppidrottare samt testningsverksamhet. Avsikten är att denna verksamhet skall stödjas särskilt genom anslagen för understöd enligt prövning. Inte heller uthyrning av lokaler för idrottsverksamhet eller t.ex. verksamhet i konditionssalar kan anges i studerandedygn, men denna verksamhet är inte heller annars av någon större betydelse med tanke på helheten.

Undervisningsministeriet skall årligen besluta om det antal studerandedygn eller studerandedagar som utgör beräkningsgrund för statsandelen till varje idrottsutbildningscenter. När antalet studerandedygn fastställs kan man utgå från antalet studerandedygn eller studerandedagar föregående år. En förändring i verksamhetens omfattning beaktas till den del ändringen av verksamhetens omfattning eller dess karaktär beror på ett beslut i statsbudgeten och har genomförts till följd av en lag, förordning eller godkänd utvecklingsplan eller ett beslut av en statlig myndighet.

11 §. *Kalkylerad statsandelgrund.* De kalkylerade kostnader som berättigar till statsandel uträknas för varje idrottsutbildningscenter så, att antalet prestationer som utgör grund för statsandelen för yrkesutbildning och annan utbildning multipliceras med de enhetspriser som fastställts för prestationerna. Statsandelen beräknas på basis av de kostnader som erhållits på detta sätt.

12 §. *Fastställande av enhetspriser.* Enhetspriset för ett studerandedygn för det följande året bestäms vart fjärde år på basis av kostnaderna under året före fastställandet så, att driftskostnaderna divideras med antalet studerandedygn och så, att de uppskattade förändringarna i kostnadsnivån och i verksamhetens art och omfattning både under det pågående året och det inkommande året beaktas. Under övriga år bestäms enhetspriset genom korrigerig av enhetspriset för det föregående året så, att det motsvarar den uppskattade förändringen i kostnadsnivån och i verksamhetens art och omfattning under det pågående och det inkommande året. Förändringar i verksamhetens art

och omfattning beaktas till den del de beror på lag, förordning, föreskrift av statlig myndighet eller statsbudgeten.

Enhetspriserna för ett studerandedygn fastställs skilt för yrkesutbildning och annan utbildning. Det har visat sig att yrkesutbildningen medför större kostnader än annan utbildning. Främst är det de studiesociala förmånerna och undervisningen som ger upphov till merkostnader. Bl.a. de mindre undervisningsgrupperna och den proportionellt sett större andelen undervisningstimmar jämfört med den övriga undervisningen ökar kostnaderna för yrkesutbildningen. Eftersom det i läroanstalterna är svårt att skilja åt de verkliga kostnaderna för yrkesutbildningen och kostnaderna för annan utbildning, föreslås det att grundpriset för en prestation i fråga om yrkesutbildning och annan utbildning korrigeras med koefficienter om vilka överenskommit. Enhetspriserna inom yrkesutbildningen kan vid behov fastställas skilt för varje läroanstalt med beaktande av kostnadsstrukturen vid läroanstalten och de särskilda förhållanden som påverkar denna. Sådana faktorer är t.ex. läroanstaltens storlek, språkförhållandena eller ett avsides läge.

Enhetspriset för en studerandedag fastställs årligen inom ramen för anslaget i statsbudgeten. Enhetspriset för en studerandedag är dock högst 50 % av enhetspriset för ett studerandedygn inom annan utbildning än yrkesutbildning.

13 §. *Utgifter som inte beaktas i enhetspriserna.* Den breddade utgiftsbasen inom det föreslagna statsandelssystemet som baserar sig på kalkyler innefattar de kostnader som hänförs sig till ett riksomfattande idrottsutbildningscenters verksamhet, med undantag av anläggningskostnader, utgifter för skötsel av lån och kalkylerade utgiftsposter samt utgifter för vilka statsbidrag betalas med stöd av någon annan lag och särskilda kostnader på grund av avgiftsbelagd service. Ersättningar som en läroanstalt erhåller eller inkomster av verksamheten beaktas inte såsom avdrag.

14 §. *Justering av enhetspriserna.* I paragrafen stadgas om möjlighet att justera enhetspriserna i sådana fall då kostnadsstegringen har varit betydligt större än vad som uppskattades när enhetspriserna fastställdes.

6 kap. Understöd enligt prövning

15 §. *Extra understöd.* När det system som

baserar sig på kalkyler införs kommer statsfinansieringen vid de institut som omfattas av lagen om statsbidrag åt idrottsinstitut och i fråga om vilka det verkliga enhetspriset för de prestationer som produceras är betydligt högre än det genomsnittliga enhetspriset för en prestation, att minska i så hög grad att det kan antas att verksamheten vid dessa läroanstalter äventyras på grund av ändringen. Därför är det skäl att utjämna verkningarna av det statsandelssystem som baserar sig på kalkyler vid dessa läroanstalter genom ett system med extra understöd enligt prövning. Extra understöd, vars syfte är att anpassa centren till det statsandelssystem som baserar sig på kalkyler, kunde beviljas de läroanstalter som omfattas av den gällande lagen under en övergångsperiod på fem år, dvs. fram till år 1997. Därefter kunde de extra understöden enligt prövning användas till att stöda läroanstalterna med beaktande av deras speciella karaktär, t.ex. verksamhet som träningscenter.

16 §. *Understöd för försöks- och utvecklingsverksamhet.* Enligt förslaget kunde idrottsutbildningscentren inom ramen för statsbudgeten beviljas statsunderstöd för försöks- och utvecklingsverksamhet. Dessa understöd kunde användas till att stöda utvecklandet av verksamheten. Vid försöksverksamheten bör finnas möjlighet att avvika från stadgandena i lagen och den förordning som gets med stöd av den. Undervisningsministeriet meddelar närmare anvisningar om försöks- och utvecklingsverksamheten.

17 §. *Understöd för anläggningsprojekt.* I propositionen föreslås en övergång till ett system enligt vilket understöd enligt prövning får beviljas för anläggningsprojekt vid rikomfattande idrottsutbildningscenter. Understödet utvidgas så att det förutom byggande, anskaffning, utvidgning och ombyggnad av lokaler som behövs för verksamheten omfattar också första inredning samt annan anskaffning av inventarier och läromedel som utgör en funktionell helhet och vilkas kostnader överstiger det marktbelopp som undervisningsministeriet har fastställt. Om dessa anskaffningar räknades in i utgiftsbasen för enhetspriset på en prestation kunde enhetspriset förvrängas i oskälig mån.

Det föreslås att beloppet av statsbidraget för ett anläggningsprojekt skall vara högst 80 % av de godkända kostnaderna för projektet.

7 kap. Övriga stadganden om statsbidrag

18 §. *Statsbidragsmyndighet.* Statsbidragsmyndighet i de ärenden som gäller idrottsutbildningscentren är enligt förslaget undervisningsministeriet. Ministeriet har rätt att få de utredningar om centrens verksamhet och ekonomi som det behöver.

19 §. *Betalning av statsandel.* Enligt förslaget betalas den årliga statsandelen för idrottsutbildningscentrens driftskostnader månatligen senast den 11 dagen varje månad. Den nuvarande slutredovisningen och betalningen av slutraten av statsandelen frångås i det system som baserar sig på kalkyler.

20 §. *Studiesociala förmåner.* I paragrafen stadgas att angående de studiesociala förmånerna inom den yrkesutbildning som ordnas vid de riksomfattande idrottsutbildningscentren i tillämpliga delar gäller vad som stadgas i lagen om studiesociala förmåner för yrkesläroanstalternas elever.

21 §. *Hemkommunens betalningsandel.* I paragrafen stadgas att hemkommunen är skyldig att betala driftskostnader för studerande som deltar i grundläggande yrkesutbildning och utbildning i form av påbyggnadslinjer samt att hemkommunens betalningsandel i fråga om studerande som saknar hemkommun i Finland betalas av statens medel.

22 §. *Avbrytande av utbetalningen av statsbidrag och återbäringsskyldighet.* I paragrafen stadgas om de situationer när utbetalningen av statsandel tills vidare kan avbrytas antingen helt eller delvis och när återbäring av statsandelen kan komma i fråga.

23 §. *Ändringssökande.* Enligt förslaget får besvär inte anföras över en myndighets beslut som gäller statsandel. Den som är missnöjd med ett beslut får däremot yrka rättelse i beslutet inom tre månader från delgivningen. Ändring i ett beslut som en myndighet har fattat med anledning av rättelseyrkande får sökas på det sätt som stadgas i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50).

24 §. *Återbäring av överbetald statsandel.* I paragrafen stadgas om återbäring av statsbidrag som betalats till ett för stort belopp. Återbäring av statsandelen för driftskostnader kan komma i fråga om statsandel och statsunderstöd har betalats utan grund.

25 §. *Betalningsskyldighetens upphörande.* Skyldigheten att betala en obetald förmån eller

återbära en förmån som erhållits utan grund upphör enligt förslaget fem år efter det att förmånen har eller borde ha betalats.

8 kap. Särskilda stadganden

26 §. *Tippningsvinstmedel.* I paragrafen stadgas att statsbidraget till idrottsutbildningscentren kan finansieras med tippningsvinstmedel enligt lotterilagen (491/65).

27 §. *Närmare stadganden.* Närmare stadganden utfärdas genom förordning.

9 kap. Ikraftträdelse- och övergångsstadganden

28 §. *Ikraftträdande.* I paragrafen stadgas om lagens ikraftträdande och upphävs lagen om statsbidrag åt idrottsinstitut jämte senare ändringar. Dessutom stadgas om rätt att innan lagen träder i kraft vidta åtgärder som beredningen av den förutsätter.

29 §. *Driftskostnader.* I denna paragraf stadgas att på statsbidrag för kostnader som uppkommit före denna lags ikraftträdande skall tillämpas de stadganden som gällde då denna lag trädde i kraft.

30 §. *Tillstånd att hålla ett idrottsutbildningscenter.* I paragrafen finns ett övergångsstadgande enligt vilket ett anläggningstillstånd för ett nuvarande idrottsinstitut när den nya lagen träder i kraft gäller såsom tillstånd att hålla ett riksomfattande idrottsutbildningscenter. Stadgandena om återkallande och ändring av sistnämnda tillstånd gäller också anläggningstillstånd.

31 §. *Kapitalersättning för hyresvärde.* Paragrafen innehåller ett övergångsstadgande enligt vilket statsandel för en lokal, som med stöd av ett beslut som fattats innan lagen trätt i kraft berättigats till kapitalersättning för hyresvärde, under de tio år som följer på anskaffningen eller ombyggnaden fortfarande skall betalas enligt de nuvarande stadgandena. Detta gäller också projekt i fråga om vilka byggnadsprogrammet och ritningarna godkänns vid utbildningsstyrelsen och byggnadsarbetet inleds innan lagen träder i kraft.

32 §. *Pensionsskydd.* Rätten till pension för de anställda vid idrottsinstitutet och till familjepension efter dem ordnades den 1 juli 1969 på det sätt som lagen om vissa pensioner, som skall betalas av statsmedel (382/69) förutsätter.

Enligt lagen bekostar staten i tillämpliga delar ett pensionskydd enligt lagen om statens pensioner (280/66) för statsbidragspersonalen vid de statsunderstödda institutioner som omfattas av lagen. Den personal vid idrottsinstitutet som inte omfattas av statsbidraget hör till pensionssystemet enligt lagen om pension för arbetstagare (395/61). När lagen om vissa pensioner, som skall betalas av statsmedel trädde i kraft, upphörde rätten för de statsunderstödda institutioner som omfattades av den att få statsbidrag för kostnaderna för ordnandet av pensionskyddet.

I det statsandelssystem som baserar sig på kalkyler kan ingen skillnad göras mellan personal som berättigar till statsandel och annan personal. Inte heller pensionsrätten för personalen kan således fastställas på denna grund.

I paragrafen föreslås det att den nuvarande statsbidragspersonalen vid de idrottsinstitut som omfattas av lagen om statsbidrag åt idrottsinstitut behåller sin nuvarande pensionsrätt. Det föreslås att pensionskyddet för den övriga personalen liksom för nya arbetstagare ordnas enligt lagen om pension för arbetstagare (395/61).

I lagen tas in ett övergångsstadgande enligt vilket en person som är anställd vid ett idrottsutbildningscenter och vars befattning en-

ligt den gällande lagen har godkänts såsom berättigande till statsandel har rätt till pension på samma villkor som den som är anställd hos staten, om arbetsförhållandet vid centret fortsätter efter att den nya lagen har trätt i kraft. Ett idrottsutbildningscenter skall varje kvartal i pensionsavgifter till statskontoret betala 25 % av lönesumman för dem som omfattas av pensionskyddet.

2. Närmare stadganden och bestämmelser

Avsikten är att med stöd av den föreslagna lagen utfärda en förordning om idrottsutbildningscenter med noggrannare stadganden om verkställigheten av lagen. Detaljerade stadganden om en del frågor utfärdas genom undervisningsministeriets beslut.

3. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1993.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om idrottsutbildningscenter med statsandel

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 kap.

Allmänna stadganden

1 §

Idrottsutbildningscentrens uppgifter

Med idrottsutbildningscenter avses i denna lag ett riksomfattande internat eller en regional läroanstalt vars uppgift är att ge undervisning i gymnastik och idrott samt utbildning inom dessa områden, anordna träningsverksamhet samt ge allmänbildande undervisning och undervisning i samhällskunskap som kompletterar dessa.

Ett riksomfattande idrottsutbildningscenter

kan också ge grundläggande yrkesutbildning och tilläggsutbildning så som stadgas genom förordning.

Ett idrottsutbildningscenter kan också erbjuda avgiftsbelagd service.

Om ett regionalt idrottsutbildningscenters geografiska verksamhetsområde bestäms i tillståndet att driva centret.

2 kap.

Huvudman

2 §

Tillstånd

Huvudmannen för ett idrottsutbildningscen-

ter skall vara ett registrerat finskt samfund eller en registrerad finsk stiftelse.

Tillstånd att driva ett idrottsutbildningscenter beviljas av statsrådet. Tillståndet förutsätter att läroanstalten fyller ett utbildningsbehov.

Undervisningsministeriet beslutar om väsentliga ändringar av tillståndet.

Statsrådet kan efter att ha hört huvudmannen återkalla tillståndet, om bestående förändringar i utbildningsbehovet förutsätter detta.

3 kap.

Förvaltning och personal

3 §

Instruktion

Ett idrottsutbildningscenter skall ha en instruktion. I instruktionen bestäms om de allmänna grunderna för verksamheten, om förvaltningen och om övriga frågor, så som stadgas genom förordning. Direktionen godkänner instruktionen.

4 §

Direktion

Huvudmannen skall tillsätta en direktion för idrottsutbildningscentrets förvaltning. Huvudmannens styrelse kan också fungera som direktion.

Om uppgifterna för idrottsutbildningscentrets direktion bestäms i läroanstaltens instruktion så som stadgas genom förordning.

5 §

Personal

Ett idrottsutbildningscenter har en rektor samt undervisningspersonal och annan personal.

Om behörighetsvillkoren för rektor och undervisningspersonalen stadgas genom förordning. Undervisningsministeriet kan av särskilda skäl bevilja dispens från behörighetsvillkoren.

6 §

Lärarkåren

Lärarkåren vid ett idrottsutbildningscenter som ger yrkesutbildning består av rektor och undervisningspersonalen i huvudsyssla. Lärarkåren har till uppgift att planera och främja

undervisningen och fostran samt den övriga verksamheten vid läroanstalten och att fullgöra övriga uppgifter enligt vad som stadgas genom förordning och vid behov bestäms i instruktionen.

4 kap.

Undervisning och studerande

7 §

Arbetstid

Ett idrottsutbildningscenters arbetsår är ett kalenderår. Undervisningen vid institutet skall omfatta minst 38 arbetsveckor per år.

8 §

Yrkesutbildning

I fråga om den grundläggande yrkesutbildningen och tilläggsutbildningen gäller i tillämpliga delar lagen om yrkesläroanstalter (487/87) och vad som stadgas eller bestäms med stöd av den.

5 kap.

Statsandel för driftskostnader

9 §

Statsandelens belopp

För den utbildning som avses i 1 § 1 mom. får idrottsutbildningscentren statsandel till 65 % av driftskostnaderna, beräknade enligt 11 §. För driftskostnaderna för den utbildning som avses i 1 § 2 mom., beräknade enligt 11 §, får idrottsutbildningscentren statsandel enligt elevernas hemkommuners bärkraftsklasser på det sätt som stadgas i 8 § 1 mom. lagen om finansiering av undervisning- och kulturverksamhet (/).

10 §

Studerandedygn och studerandedag

Beräkningsgrund för statsandelen till ett riksomfattande idrottsutbildningscenter är ett studerandedygn, med vilket avses en studerandes studier under ett dygn vid ett idrottsutbildningscenter.

Beräkningsgrund för statsandelen till ett re-

gionalt idrottsutbildningscenter är en studerandedag, med vilken avses en studerandes studier under minst fyra undervisningstimmar, enligt vad som stadgas genom förordning.

Undervisningsministeriet bestämmer om förvandling av distansundervisning till studerandedygn och studerandedagar.

Undervisningsministeriet beslutar årligen om det antal studerandedygn och studerandedagar som utgör beräkningsgrund för statsandelen till ett idrottsutbildningscenter.

11 §

Kalkylerad statsandelsgrund

Grund för den årliga statsandelen till ett riksomfattande idrottsutbildningscenter är det markbelopp som fås då enhetspriset för ett studerandedygn multipliceras med det antal studerandedygn som utgör beräkningsgrund för statsandelen.

Grund för den årliga statsandelen till ett regionalt idrottsutbildningscenter är det markbelopp som fås då enhetspriset för en studerandedag multipliceras med det antal studerandedagar som utgör beräkningsgrund för statsandelen.

12 §

Fastställande av enhetspriser

Undervisningsministeriet fastställer enhetspriset för ett studerandedygn och en studerandedag för det följande året.

Enhetspriset för ett studerandedygn fastställs vart fjärde år på basis av de totala kostnaderna vid alla riksomfattande idrottsutbildningscenter året före fastställandet. Enhetspriset fastställs särskilt för den grundläggande yrkesutbildningen och den utbildning som ges i form av påbyggnadslinjer samt särskilt för övrig utbildning. Härvid beaktas i enlighet med vad som stadgas genom förordning skillnaderna mellan kostnaderna för yrkesutbildningen och kostnaderna för den övriga utbildningen samt de uppskattade förändringarna i kostnadsnivån, verksamhetens art och verksamhetens omfattning under det pågående och det inkommande året. Enhetspriserna skall fastställas så att enhetspriserna multiplicerade med antalet studerandedygn motsvarar de ovan nämnda totala kostnaderna. När det finns väsentliga skillnader i kostnaderna mellan läroanstalter-

na, kan enhetspriset för ett studerandedygn inom yrkesutbildningen vid behov fastställas särskilt för varje läroanstalt.

Under andra år än de som nämns i 2 mom. bestäms enhetspriset för ett studerandedygn så, att det är lika med enhetspriset för föregående år, korrigerat enligt den uppskattade förändringen i kostnadsnivån och i verksamhetens art och omfattning under det pågående och det inkommande året.

Förändringar i verksamhetens art och omfattning beaktas till den del de beror på lag, förordning, en föreskrift av en statlig myndighet eller statsbudgeten.

Enhetspriset för en studerandedag fastställs årligen inom ramen för anslaget i statsbudgeten. Enhetspriset för en studerandedag kan dock vara högst 50 % av enhetspriset för ett studerandedygn inom annan utbildning än yrkesutbildning ifrågaravande år.

13 §

Utgifter som inte beaktas i enhetspriserna

När enhetspriset för ett studerandedygn vid ett idrottsutbildningscenter fastställs, hänförs till driftskostnaderna inte kostnader för anläggningsprojekt, utgifter för skötsel av lån, kalkylerade kostnadsposter eller utgifter för vilka statsfinansiering beviljas med stöd av någon annan lag.

Särskilda kostnader för vuxenutbildning och annan avgiftsbelagd service som en arbetsgivare har beställt för sin personal beaktas inte när enhetspriset fastställs.

14 §

Justering av enhetspriserna

När kostnadsnivån har förändrats väsentligt jämfört med vad enhetspriset för ett studerandedygn, som fastställts på basis av driftskostnaderna, grundar sig på, får undervisningsministeriet efter kalenderårets utgång justera beloppen så att de motsvarar den förändrade kostnadsnivån.

6 kap.

Understöd enligt prövning

15 §

Extra understöd

Ett idrottsutbildningscenter kan inom ramen

för statsbudgeten få extra understöd enligt prövning.

16 §

Understöd för försöks- och utvecklingsverksamhet

Ett idrottsutbildningscenter kan inom ramen för statsbudgeten få statsunderstöd för försöks- och utvecklingsverksamhet.

I försöksverksamheten kan avvikelser göras från stadgandena i denna lag så som stadgas genom förordning och undervisningsministeriet vid behov med stöd av den bestämmer.

17 §

Understöd för anläggningsprojekt

Ett riksomfattande idrottsutbildningscenter kan få statsunderstöd till högst 80 procent av de kostnader för ett anläggningsprojekt som statsbidragsmyndigheten på basis av de kalkylerade kostnaderna fastställer för projektets genomförande. Som anläggningsprojekt betraktas byggande, anskaffning, utvidgning och grundlig reparation samt första inredning av egna lokaler som är nödvändiga för centrets verksamhet och särskilda anskaffningar av inventarier och läromedel som utgör en funktionell helhet och i fråga om vilka de uppskattade totalkostnaderna uppgår till minst det belopp som undervisningsministeriet har fastställt.

Undervisningsministeriet meddelar vid behov närmare föreskrifter om understöd för dessa anläggningsprojekt.

7 kap.

Övriga stadganden om statsbidrag

18 §

Statsbidragsmyndighet

Undervisningsministeriet är statsbidragsmyndighet i ärenden enligt denna lag.

Idrottsutbildningscentren skall på det sätt som undervisningsministeriet bestämmer ge ministeriet behövliga uppgifter om sin verksamhet och ekonomi.

19 §

Betalning av statsandel

I statsandel till idrottsutbildningscentren be-

talas senast den 11 dagen varje månad en tolfedel av det årliga statsandelsbeloppet.

20 §

Studiesociala förmåner

Studerande som deltar i grundläggande yrkesutbildning och utbildning i form av påbyggnadslinjer vid ett riksomfattande idrottsutbildningscenter erhåller studiesociala förmåner i enlighet med vad som stadgas i lagen om studiesociala förmåner för yrkesläroanstalternas elever (498/83) och vad som stadgas med stöd därav genom förordning samt vad som bestäms genom statsrådets beslut. De för utbildningsstyrelsen stadgade uppgifterna sköts dock av undervisningsministeriet. Om ett idrottsutbildningscenters skyldighet att under arbetsdagar ordna annan bespisning än den avgiftsfria skolmåltiden enligt 5 § i nämnda lag stadgas genom förordning.

21 §

Hemkommunens betalningsandel

En studerandes hemkommun är skyldig att till ett idrottsutbildningscenter betala sin andel av de driftskostnader för studerande som nämns i 20 §. Hemkommunens betalningsandel fastställs så att från driftskostnaderna per studerande, som beräknats utgående från enhetspriset för ett studerandedygn inom yrkesutbildningen, dras av statsandelbeloppet per studerande.

Studerandens hemkommun skall erlægga sin betalningsandel i två poster, av vilka den första skall betalas i februari och den andra i oktober, om inte huvudmannen för institutet och kommunen har kommit överens om något annat.

Med en studerandes hemkommun avses den kommun där studeranden vid en tidpunkt som stadgas genom förordning har hemort enligt lagen om befolkningsböcker (141/69).

Har en studerande ingen sådan hemkommun som avses i 3 mom., betalas till huvudmannen för läroanstalten av statens medel ett belopp som motsvarar hemkommunens betalningsandel.

22 §

Avbrytande av utbetalningen av statsbidrag och återbäringskyldighet

Uppfyller ett idrottsutbildningscenter som

får statsandel inte stadgade villkor eller förekommer i dess verksamhet missförhållanden som trots anmärkning inte avhjälpas inom utsatt tid, får undervisningsministeriet tills vidare avbryta utbetalningen av statsandel helt eller delvis.

Har utbetalningen av statsandel till ett idrottsutbildningscenter avbrutits eller statsandelen dragits in, får statsrådet på framställning av undervisningsministeriet och efter att ha hört huvudmannen för centret återkalla tillståndet att hålla det.

Har statsandelen dragits in eller har läroanstalten upphört med sin verksamhet eller används egendom som läroanstalten har skaffat med statsandel inte längre för ett ändamål som avses i denna lag, skall den del av egendomens gängse värde som motsvarar den beviljade statsandelen och det beviljade statsunderstödet återbetalas till staten, om inte undervisningsministeriet av särskilda skäl beslutar något annat.

Undervisningsministeriet beslutar om återbäringskyldigheten och om minskning av ersättning.

23 §

Ändringssökande

Ändring i ett beslut som gäller statsandel och som undervisningsministeriet har fattat enligt denna lag eller en förordning som har givits med stöd av den får inte sökas genom besvär.

Huvudmannen för ett idrottsutbildningscenter har rätt att inom tre månader från delfäendet av ett beslut enligt 1 mom. skriftligen yrka rättelse av beslutet hos undervisningsministeriet.

Ändring i ett beslut med anledning av rättelseyrkande får sökas i enlighet med lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50).

24 §

Återbärning av överbetald statsandel

Har statsandel eller statsunderstöd enligt denna lag betalats utan grund, får statsbidragsmyndigheten bestämma att mottagaren av statsandelen skall återbära det överbetalda beloppet. På det belopp som återbärs skall betalas en årlig ränta om sex procent räknat från ingången av den månad under vilken statsandelen har betalats.

Vad som stadgas i 1 mom. tillämpas dock

inte, om det belopp som skall återbäras är obetydligt eller om återbärning eller uppbörd av ränta kan anses vara oskälig.

Det belopp som skall återbäras får tas ut ur statsandelsposter som senare betalas till mottagaren av statsandel.

25 §

Betalningskyldighetens upphörande

Skyldigheten att betala en obetald förmån eller återbära en förmån som erhållits utan grund upphör fem år efter utgången av det kalenderår under vilket förmånen har eller borde ha betalats.

8 kap.

Särskilda stadganden

26 §

Tippningsvinstmedel

För finansiering av verksamhet enligt denna lag får användas sådana tippningsvinstmedel som avses i lotterilagen (491/65).

27 §

Närmare stadganden

Närmare stadganden om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning.

9 kap.

Ikraftträdelse- och övergångsstadganden

28 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 199 .

Genom denna lag upphävs lagen om statsbidrag åt idrottsinstitut (946/78) jämte senare ändringar.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

29 §

Driftskostnader

På finansieringen av driftskostnader som uppkommit innan denna lag trätt i kraft tillämpas de stadganden som gäller vid ikraftträdandet.

30 §

Tillstånd att hålla ett idrottsutbildningscenter

Ett anläggningstillstånd för ett idrottsinstitut som är giltigt när denna lag träder i kraft ändras till ett tillstånd att hålla ett idrottsutbildningscenter.

31 §

Kapitalersättning för hyresvärde

Skall enligt ett beslut som fattats innan denna lag trätt i kraft till huvudmannen för ett idrottsutbildningscenter som avses i denna lag betalas statsandel för hyresvärde, betalas statsandel för kapitalersättning för hyresvärde i tio år efter anskaffningen eller ombyggnaden i enlighet med de tidigare stadgandena.

Vad som stadgas i 1 mom. gäller också sådana projekt i fråga om vilka byggnadsprogrammet och ritningarna har godkänts vid utbildningsstyrelsen och byggnadsarbetet inlett innan denna lag trätt i kraft.

32 §

Pensionsskydd

Den som när denna lag träder i kraft är

anställd vid ett idrottsinstitut och vars pensionsrätt före lagens ikraftträdande i anställning hos idrottsinstitutet har bestämts enligt lagen om vissa pensioner, som skall betalas av statsmedel (382/69), har i anställning hos ett idrottsutbildningscenter rätt till pension av statens medel i tillämpliga delar enligt samma stadganden som den som är anställd hos staten. Likaså betalas efter honom familjepension på samma sätt som efter en statsanställd.

Ett riksomfattande idrottsutbildningscenter är skyldigt att för att bekosta anordnandet av det ovan nämnda pensionsskyddet till statskontoret betala en pensionsavgift som är 25 procent av lönesumman för dem som omfattas av sagda pensionsskydd. Pensionsavgiften skall betalas kvartalsvis, före utgången av månaden efter kvartalets slut. Läroanstalterna skall årligen för verkställigheten av pensionsskyddet i enlighet med statskontorets anvisningar lämna statskontoret uppgifter om sina anställda som omfattas av det ovan nämnda pensionsskyddet. Om pensionsavgiften inte betalas inom utsatt tid, uppbärs till statskontoret en årlig dröjsmålsränta på 16 procent. Pensionsavgifterna och dröjsmålsräntorna får indrivnas enligt lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsköningsväg (367/61).

Helsingfors den 20 mars 1992

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

Minister Tytti Isohookana-Asunmaa

